

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: oponent

Autor/ka práce: Kristina Papoušková

Název práce: Proměna postavení dítěte ve společnosti: mizející nebo nevinné dětství?

Vedoucí práce: PhDr. Jan Balon, Ph.D.

Oponent/tka: Mgr. Tomáš Dvořák

Navržené hodnocení: velmi dobře

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Dle autorky je cílem práce představit sociologii dětství jako sociologickou disciplínu a na základě kvalitativního výzkumu zachytit proměny dětství. První z uvedených cílů autorka dle mého názoru splňuje, u druhého si již nejsem příliš jistý. Cílem empirické části má být „zachytit proměnu dětství v průběhu minulého století“. Takto definovaný cíl je evidentně příliš široký a nelze se divit, že výsledná analýza je trochu zmatená a závěry nejasné. Není mi jasné, jak by měly biografické rozhovory na téma dětství přispět k validnímu poznání, jak se dětství v minulém století proměnilo. Nejsou spíš výpovědi respondentů odrazem kolektivně utvářené paměti?

Např. závěr, že dětství přestává být spontánní a je naopak více organizováno považuji za neprůkazný. Navíc autorka píše, že cílem analýzy biografických rozhovorů je zachytit obrazy dětství respondentek. Přijímá východiska sociálního konstruktivismu, ale není jasné jak tuto teorii využívá. Z analýzy mám pocit, že autorka bere výpovědi příliš věcně. Tj. nejde jí o to, jakým způsobem dotazované respondenty konstruují své dětství (či dětství jiných), ale bere jejich výpovědi spíše jako fakta, kterými dokládá své teze. Nechci autorce křivdit, ale mě se její analýza příliš konstruktivistická nezdála.

Kvalitativní analýzu je dále vlastně těžké komentovat, když není jasné jak autorka postupovala, jaké kódy a kategorie používala.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Autorka používá dostatek literatury včetně cizojazyčných článků i monografií. Autorce bych pouze vytknul, že některé texty (myslím Bergera s Luckmannem) mohla číst možná trochu pečlivěji.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Autorka provedla kvalitativní výzkum. Naznačuje sice metodu analýzy, tvrdí, že prováděla otevřené kódování a vytvářela analytické kategorie. K jakým kódům a kategoriím autorka došla ale není nikde uvedeno.

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Z hlediska argumentace je teoretická část dobrá, i když by neškodilo, kdyby autorka postupovala poněkud více přímo a jasněji. Chybí pak propojení mezi teoretickou a empirickou částí práce. Neříkám, že autorka měla zmíněné teorie operacionalizovat, ale alespoň mohla z teorií odvodit nějaké hypotézy, které mohla v empirické analýze testovat. Argumentace v empirické části práce je dle mého názoru neprůkazná, protože chybí jasně vymezené výzkumné otázky (hypotézy) a chybí popis empirické analýzy. Také mi není jasné, proč jsou mezi respondenty pouze ženy.

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

Ano

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Dobrá

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

Nechápu proč autorka cituje v teoretické části (str. 17 a str. 23) rozhovory z empirického výzkumu, který ještě ani nebyl představen. Je to krok v jistém smyslu novátorský, ale doporučil bych autorce, aby se držela zavedených postupů a rozhovory citovala až v příslušné (empirické) části práce.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Co znamená, že je dětství sociálně konstruované?

Celkové hodnocení práce:

Z práce mám rozporuplné pocity. Autorku téma sociologie dětství evidentně velmi zajímá. Velmi oceňuji, že pracuje se soudobou cizojazyčnou odbornou literaturou, což je myslím v kontextu bakalářských prací výjimka. Mám také pocit, že autorka pochopila správně základní analytické kategorie představených teorií (Parsonův model, sociální konstrukcionismus). Jako hlavní nedostatky práce vidím (1) příliš široce formulovanou výzkumnou otázku, (2) nejasně popsany postup empirické analýzy, (3) neprůkazné závěry analýzy, (4) souvislost mezi teorií a empirickým výzkumem.

Domnívám se, že autorka by měla lépe a jasněji argumentovat. Práci chybí jasnější argumentační struktura. Je fajn, že autorka chce zejména představit sociologii dětství, ale to neznamená, že by mezi teoretickou částí a empirickým výzkumem neměla být návaznost.

Ačkoliv se v práci najdou věci, které jsou z mého pohledu problematické (zmíněná empirická analýza), domnívám se, že v bakalářské práci je vidět mnoho úsilí a některé teoretické pasáže jsou velmi dobré.

Doporučuji bakalářskou práci k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře. Pokud by byla empirická analýza provedena a popsána pečlivěji, nebránil bych se i lepšímu hodnocení.

Datum: 31.5.2011

Podpis: